

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXIII. Origenismi tradux Pelagianismus, Pelagianismi Nestorianismus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A *pamius. Ipse denique viderit, ubi posuit absolvi. Quocirca Rufinum ita alloquitur Hieronymus Apolog. libr. 3. cap. 6. Vade potius Romam, & presens apud eum (Romanum Episcopum) ex-*
postula, cur tibi & absenti, & innocenti fecerit contumeliam; primum ut non reciperet expositionem fidei
tua, quam omnis, ut scribis, Italia comprobavit, & baculo tuarum ut noluerit literarum contra canes
tuos: deinde ut Epistolas contra te ad Orientem mitteret, & cauterium tibi harescos dum nescis inureret,
dicereque libros Origenis ad te esse translatos, & simplici Romanae Ecclesiae plebi traditos, ut
fidei veritatem, quam ab Apostolo didicerant, per te perderent; & quo tibi maiorem faceret invidiam,
aut tu sit criminari hos ipsos. Praefationis tuae testimonio roboratos. Quinetiam in Epistola 82. ad
Marcellinum & Anapsychiam, sese ait subdolum libellum à Rufino oblatum Anastasio Pa-
 B *cerit quispiam, quam Apologias ipsas, de quibus proxime commemorabimus.*

XXI. Hoc ipso anno geminam Rufini adversum se Apologiam gemina itidem adver-
 sus Rufinum Apologia Hieronymus excepit: nam cum ex Occidente Hierosolymam re-
 measset ipse frater Paulinianus, libros illos adversus eum elaboratos, nondum quidem
 ab Auctore, quem merus scilicet & pudor inhiabant, in lucem esse editos, sed inter Ru-
 fini tamen familiares circumferri significavit; è quibus cum in vulgus exiissent nonnulla,
 collecta ea ad fratrem pertulit: quod ipsum praestiterunt per literas Pammachius & Mar-
 cellinus. Non ad has ipsas itaque Rufini scriptiones, sed ad relatas à Pammachio, Marcel-
 lino, & Pauliniano criminationes priorem quam habemus Apologiam Hieronymus adorn-
 navit. Duobus ea continetur libris, & Pammachij ac Marcellini nomine inscripta est, quo-
 rum monitu fuerat elucubrata; ad eos vero transmissa, quos scriptis suis Rufinus afflave-
 rat: in eaque declarat Hieronymus constitutum esse sibi peculiari opere Pamphili & Eu-
 sebij Apologiam refellere. Haec simul atque ad Rufinum perlata est, ira incitatus, respon-
 sum una cum Apologiis misit ad Hieronymum, quo hastatis eum apicibus terribat, mor-
 tem minitans, & ad tribunalia sese provocaturum, nisi maledictis abstineret. Verum futiles
 minas parvipendens Hieronymus, posteriorem Apologiam continuo rescripsit.

XXII. Post septem annos quam haec acta sunt, diem clausit extremum Melania senior,
 vix à quadraginta diebus Hierosolymam reversa. Rufinum quoque sequente anno, qui fuit
 à Christo nato 410, Aquileia ab Alarico vastata in Sicilia profugum periisse tradit Baro-
 nius. At in Epistola ad Vrsacium, quam interpretationi Commentariorum Origenis in li-
 D *brum Numerorum praefixit Rufinus, quamque cum nondum edita esset, mecum olim be-*
nigne communicarunt clarissimi fratres Bigotij, ita scribit: sed reddenda pollicitationi non
tempestrum, ut ille ait, sed tempestuosam nobis tempus ac turbidam fuit. Quis enim ibi stilo locus est,
ubi hostilia tela metuuntur? ubi in oculis est urbium agrorumque vastatio? ubi fugitur per marina discrimi-
mina, & ne ipsa quidem absque metu habentur exilia? In conspectu etenim, ut videbas etiam ipse, no-
stro Barbarus, qui Rhegino oppido miscet incendia, angustissimo à nobis freto, ubi Italia solum Sicula
dirimitur, arcebat. Agebat ergo tum in Sicilia. Ait deinde: Tam enim ex omnibus quae in Lege
scripta reperi, sola ut puto in Deuteronomio desunt orationcula, quae si Dominus inveni, & sanitatem
dederit oculis, cupimus reliquo corpore sociare: quamvis amantissimus filius noster Pinianus, cuius reli-
 E *giosum carum pro amore pudicitiae profugum comitatur, injungat & alia. Pinianus ille, cuius in co-*
mitatu se tum fuisse ait Rufinus, is erat Melaniae junioris maritus. Hunc Roma discessisse
 anno 408, & Carthaginem appulisse anno 409, ipse agnoscit Baronius. Igitur vel Rufi-
 num in Sicilia à Piniano & utraque Melania relictum mors anno sequenti oppresserit; vel
 certe tempus à Baronio assignatum uno saltem anno Rufini obitus anteverterit, vix Ori-
 genianae doctrinae ita studiosi, ut infinitas sibi turbas, convicia, infamiam, & damnationem
 denique eius causa pepererit: qui si animo suo fuisset moderatus, & à librorum *ap-*
osto interpretatione abstinuisset manum, suum sibi Origenes decus, gloriamque in Occi-
 dente servasset; verum dum tradidit illum Latinis legendum, ex omnium manibus excussit:
 Totus enim orbis, inquit Hieronymus, post translationem Rufini in Origenis odium exarsit, quem
 antea simpliciter lectitabat. Nihilominus ab Anastasio licet damnatus fuerit Rufinus, eius ta-
 F *men consuetudine usum fuisse Chromatium Aquileiensem Episcopum persuadet ipsius*
Praefatio Eusebiana historiae à se conversa praemissa, qua rogatu Chromatij, animo ex pa-
triae clade afflicto solamen adhibere volentis, susceptam illam à se ostendit. Melaniam
quoque diu post insidiam Rufino censuram certatim laudibus extulerunt Augustinus &
Paulinus: & post mortem demum in Graecorum Martyrologiis inter sanctos adscripta est.

XXIII. At non Rufini obitu fata ab ipso Origenismi semina extincta sunt. Pelagius
 Monachus natione Britannus, arrepta quadam Origenis dogmata à Rufino exculsa & pro-
 pagata renovavit. Quocirca Hieronymus in Proëmio ad libr. 1. Comment. in Jerem.
 Grunnium, hoc est Rufinum, Pelagij praecursorem & magistrum appellat. Dogma quoque
ambrasiac & ambrosiacae, quod supra tractavimus, ab Origenistis accepisse Pelagianos pro-
 dit in Proëm. Dialog. adv. Pelag. & in Proëm. libr. 4. Comment. in Jerem. & in Epist.

ad Ctesiph. cap. 2. Et Augustinus libr. 2. De peccat. origin. adv. Pelag. & Caest. refert A
in iudicio Episcopali Carthagine habito, quarenti Paulino Diacono Presbyterorum no-
mina, à quibus pestilentem suam doctrinam Caestius acceperat, respondisse Caestium:
*Sanctus Presbyter huius, Rome qui mansit cum sancto Pamnathio. Ego audivi illum dicentem quia
tradux peccati non sit. Idcirco Origeniani nominis invidiam in se conversam sentiens Pela-
gius, cum apud Innocentium Papam se purgaret, in Libello fidei praeceptos Origenis er-
rores proterere se simulavit. Porro ut Origeniana haeresi Pelagiana, sic*

Nestori na lues successit Pelagiana,

inquit Prosper in Epitaphio Nestoriana & Pelagiana haereseon. Sed quoniam praeter in-
stitutum nostrum est illarum historia, & aliorum laboribus iam factis illustrata, ad sequentia B
properamus.

XXIV. Obtritus plane ac pessumdatus in Occidente videbatur Origenismus, cum ecce
Aviti duo Hispani, Romam alter, alter Hierosolymam protecti, in patriam post reditum
merces Origenianas intulerunt. Horum alter (is, ni fallor, qui Hierosolymam contende-
rat, quemque adivisse Hieronymum in Palaestina degentem verisimile est) ab Hieronymo
postulaverat, ut Origenis libros *dei verba* sincere & fideliter conversos ad se mitteret;
quod cum facile impetrasset, cayendosque errores per epistolam Hieronymum prae-
monstrasset, iis tamen implicari se & illudi passus est; ac alterum quoque Avitum in eadem
opinationes pertraxit. Patriae consulens Paulus Orosius, quam haec, atque aliae item hare-
ses pervadebant, Augustini opem oblato ipsi Commonitorio imploravit. Scripto statim
ad Orosium Commentariolo adversus Priscillianistas & Origenistas, haeresim utramque C
Hispaniam infestantem proculcavit Augustinus; & in eximio praeterea De Civitate Dei
opere, quod tunc elaborabat, ut & in aliis quoque scriptionibus, cum Origenistis prae-
latus est. Quaestionem unam, quae est de origine animarum, definire non ausus, Orosium in
Palaestinam misit ad Hieronymum, quem disceptationis huius arbitrum esse voluit. Ma-
nifestum itaque ex eo est, merito inter supposititia & Augustino perperam adscripta reici
libellum De Deitate & Incarnatione ad Ianuarium, qui habetur in Appendice quarti To-
mi: quippe qui Origenianus fere pannis confusus & consarcinatus est.

Circa idem tempus Sempelagianae haeresi robur Iohannes Cassianus in Gallis con-
ciliabat ex Origenis scriptionibus, cuius è contrario nomen Vincentius Lirinensis ibidem
traducebat: in Commonitorio siquidem priore adv. Haeres. cap. 23. dum ostendere co-
natur errorem Origenis Ecclesia Dei offensionem fuisse, postquam praeclaras illius dotes D
multis dilaudavit, eo inquit, *res decidit, ut tanta persona, tanti Doctore, tanti Propheta non hu-
mana aliqua, sed ut extus docuit, nimiam periculosa tentatio plurimos à fidei integritate deduceret.
Quamobrem hic idem Origenes tantus ac talis, dum gratia Dei insolentius abstinuit, dum ingenio suo ni-
mium indulget, sibi quae satis credit, cum parvi pendit antiquam Christiana religionis simplicitatem,
dum se plus cunctis sapere presumit, dum Ecclesiasticas traditiones, & Veterum magisteria contemnens
quaedam Scripturarum capitula novo more interpretatur, mentit ut de se quoque Ecclesia Dei diceretur:
Si surrexerit in medio tui Propheta; & paulo post: Non audies, inquit, verba Prophetae illius. Vere non
solum tentatio, sed etiam magna tentatio, deditam sibi atque in se pendentem Ecclesiam admiratione in-
genij, scientiae, eloquentiae, conversationis & gratiae, nihil de se suspicantem, nihil verentem subito à ve-
teri religione in novam profanitatem sensim, paulatimque traduce. Tum Lectores monet, etiam si E
corrupti sint libri Origenis, quod non diffitetur, sub eius tamen nomine venditari, & ad
insinuandos errores tantum nomen valere posse. Ita renascentis Origenismi propagines
in Occidente elixae sunt. Sed & iterum ibidem, iterumque sunt confusae, ut in sequenti
Sectione ostendemus.*

SECTIO SECVNDA.

I. Theophilus Alexandrinus Monachos quosdam Nitrienses vexat; II. & afflicto ipsis F
Origenismo Origenistas una infestatur. III. Aliae dissidij huius causae proferuntur. Syno-
dus Alexandrina Origenistas damnat, quos Theophilus ex Aegypto deturbat. IV. Aequum
de his concertationibus Posthumiani iudicium. V. Theophili factum approbant Anastasius,
Epiphanius, & Hieronymus. VI. Viris plus adhibendum in hac historia fidei, Palladio,
Socrati, Sozomeno, Georgio Alexandrino, Anonymo vite Chrysostomi scriptori, & Sy-
meoni Metaphraste; an Epiphanio, & Hieronymo, disquiritur. VII. Theophili Synodicam
Epistolam & Paschaes quatuor convertit Hieronymus. VIII. Queritur utri prius Con-
stantinopolim profecti sint Origenista, an Theophili legati. IX. Origenistas benigne exci-
piunt